

BÁNYÁSZ

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár $\frac{1}{4}$ évre 80 fill. (10.000 K)
Egyes szám ára 16 fillér. (2000 K.)

Közügyülés után.

Egy évi küzdelemteljes és fáradságos munkának az elbírálása után osztott szét a Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének II-ik országos közgyűlése szept. 11-én este. A közgyűlés tárgyalásainak a menete azon határozatok, amelyek a közgyűlésen hozottak, az a lelkesedés, amellyel a szövetség működésének a jelentését fogadták a küldöttek, továbbá az a lelkes bátorítás, amellyel a szövetség ujonnan megválasztott vezetőségének, ugyancsak a központi titkárságnak megadták az utasítást a jövő munkálataira nézve, valamint az az elszántság, amely elszántsággal a közgyűlési küldöttek fogadalmat téve osztottak szét az ország különböző bányatelepeire, azzal a meggyőződéssel telt hittél, hogy szövetségünk naggyá és hatalmassá tegyék biztosíték arra, hogy szövetségünk a lehető legrövidebb időn belül mint egy szikla vár fog állani, amelynek ormán a bányamunkásság gazdasági érdekeinek a védelmére leng a zászló.

Az egész közgyűlésnek a lefolyása méltóságteljes volt. Méltó volt ahhoz a komoly munkához, amely munkára különböző bánya telepekről a csoportok küldötteiket küldötték. Elmondhatjuk, hogy a magyarországon dolgozó összes bányamunkások teljes figyelmüket ezen közgyűlésre irányították, mert tudták, hogy ezen közgyűlés nem maradhat hatás nélkül, azon határozatok, amelyek ott elfogadtattak a bányamunkásság legbensőbb életébe vág. Még azok a bányamunkások is, akik bizonyos irányzatoktól félre vannak vezetve és akiket bizonyos, úgynevezett pártfigyelemmel kötnek le, még azok is élénk figyelemmel kísérték ezen szövetség működését.

A magyar munkásmozgalomban ez volt az első közgyűlés, amikor munkások az ő gazdasági szervezetükben minden politikai befolyás nélkül és minden politikai irányzattól függetlenül folytatta tanácskozásait. Ezen közgyűlés szakított a munkásmozgalomban eddig követett taktikával, nem hajlandó megengedni, hogy a munkásságot továbbra is hangzatos, hamis frázisokkal ugrasszák és vigyék kilátástalan harcokba. Hanem igen is az eddiginél is fokozottabb eréllyel követeli a munkásság gazdasági helyzetének a meg-

jávitását. Ez domborodott ki abban a három határozati javaslatban, amelyet az országos közgyűlés nagy lelkesedéssel elfogadott.

Az egyik határozati javaslat bér és munkaviszonyainak a rendezését törvényhozási uton követeli, oly formán, hogy a bányamunkásság részére létminimum biztosítás, továbbá követeli a kormányzattól, hogy a munkásság bér és munkaviszonyainak a megjavításáért folytatott harcokban álljon oda a munkásság oldalára és hatalmával kényszerítse a tökélet, hogy a munkásság által felállított jogos és méltányos kívánságukat teljesítse. A következő határozati javaslatban, amely a központosított társaspénztárak, illetve nyugbér pénztárról szóló 4400 számú rendeletnek a gyökeres megváltoztatását sürgeti. Ez a javaslat az elaggott és megrokkant bányamunkások helyzetének a megjavítását célozza. Továbbá a harmadik határozati javaslat, amely a bányamunkásság üdülési szabadságának ugyancsak törvényhozási uton való rendezését követeli. A bányamunkásság élet erejének a fenntarthatására.

Ezen határozati javaslatoknak a megszívlelését ajánljuk minden illetékes tényezőnek a figyelmébe. A munkásságnak azért, hogy módot adjunk a meggondolásra és összehasonlítást tudjon tenni a régi és a jelenlegi állásfoglalás között. Nem megalkuvást jelentenek ezen határozati javaslatok, hanem szilárd elhatározást. A munkáltatóknak azért, hogy tisztán lássák, hogy a munkásság nem minden gondolkodás nélkül, hanem csupán alapos megfontolás után, számolva az általános gazdasági helyzettel, érezve a saját súlyos nyomorúságát, tehát a lehetőség keretei között állítja fel kívánságait, amelynek a teljesítése elől elzárkózni lehetetlen. Azonkívül lelketlenség is volna, mert ez megcsúfolása volna minden emberi érzésnek.

A kormányzatnak viszont ajánljuk figyelmébe, lássa a magyar munkásság helyes gondolkodását, amelyet megnyomorított országunk talpraállításának az érdekében kíván szolgálatba állítani. Joggal elvárja a bányamunkásság a kormányzattól, hogy ezen nehéz küzdelemben folytatott súlyos munkáját

méltányolja és segítségére siet a munkásságnak.

Már megkezdődtek a különböző bányatelepeken a helyi viszonyoknak megfelelően szerkesztett kérvényeknek a benyújtása, amelyben a munkásság a viszonyokhoz mért helyzetük javítását kívánja. A munkásság feszült figyelemmel néz a kérvényük elintézése elé. El van tökéltve, hogy ezen kérvényekben lefektetett kívánságukat nem engedi elutasítani, hanem mindent el fog követni, hogy ezen kívánságaik teljesítenek.

A bányamunkások gazdasági mozgalmái.

A bányáiparban a munkabérek 1924 év elején rendezték és azóta a bérek rendezése körül nem történt semmi. Azaz, hogy történt, azonban időközben lefelé szállították a munkabérek, felfelé egyetlen egyszer sem.

1924-ben, amikor a béreket rendezték, még ugyancsak nem volt stabil pénzgétségünk úgy, hogy ez év folyamán az árak folyton változtak és a bányamunkások már abban az évben a folyton emelkedő drágaság következtében, nagy nélkülözésnek voltak kitéve. Ugyanebben az időben szabadították fel a bányáipart kötött helyzetéből s tették szabaddá a kereskedelembe. Ez részben azért történt, mert abban az időben a magyar bányáipar elérte a termelésének maximumát s ugyanakkor a külföldi szén, a különféle kedvezések következtében özönlött az országba és úgy kalória, mint ár tekintetében elnyomta a magyar bányák termékeit. Az 1925. év folyamán az élelmiszerek, ugyancsak az egyéb szükségleti cikkek árai lefelé irányultak úgy, hogy a munkásság keresete és a megélhetési viszonyok bizonyos közelségbe jutottak volna. Azonban ebben az évben hágott tetőpontra a szanalás kérdésének az elintézése, amely a bányáipart sem kerülte ki és ekkor a nagymérvű külföldi behozatala és a nagyiparban még folyton tartó pangása következtében a magyar szénbányáipar nem tudta termékeit elhelyezni.

A bányavállalatok attól félve, hogy az év végén az osztalék nagyon kicsire zsugorodik össze a Wertheimszekrényben, igyekezett a munkásság tekintélyes részét elbocsátani, a megmaradó munkássággal pedig

redukált üzemmél, heti 4, 3 sőt 2 műszak teljesítésével igyekezett az osztalékot biztosítani.

Ennek következtében hiába mutatkozott 1925-ben az áraknak bizonyos esése, a munkás a redukált műszakok következtében nem volt képes azon összegeket megkeresni, hogy ő azt a bizonyos olcsóbbodást élvezhesse sőt, nyomorúsága még fokozódott.

Az 1926. év elején még mindig a redukált műszakok tartották magukat, a munkásság a legnagyobb nyomorúsággal küzdött, az élelmiszerek árai viszont hol lefelé, hol felfelé hullámoztak, míg végre ebben az évben a bányaiipar ismét bizonyos mértékű jobb konjunkturába került úgy, hogy az üzemek nemcsak, hogy rendes műszakokat, hanem pótműszakokat is teljesítettek. — A bányamunkásság már-már azt hitte, hogy ismét megkezdődik a rendes műszak és a szanált években történt eladósodását rendezni tudja, azonban ugyanakkor, amikor a szénkonjunktura megkezdődött, megkezdődött az élelmiszereknek az emelkedése is. Ebből azután az következett, hogy a bányamunkás csekély keresetéből nemhogy adósságait tudta volna rendezni, hanem alig volt képes a családjára részére szükséges élelmiszereket beszerezni.

1927. januárban ismét bekövetkezett a szénkonjunktura hanyatlása. A vállalatok a munkások százait bocsájtották el, a meg-

maradt munkássággal ismét csak leredukált műszakokat teljesítettek, ami által a bányamunkásság keresete ismét 30-40 százalékkal alább szállt és szinte dátumszerűleg, amikor a bányaiiparban az elbocsájtások és a redukált műszakok kezdődtek, ugyanakkor hónapról-hónapra szinte lépcsőszerűleg emelkedtek az élelmiszer árak.

A bányamunkásság az 1926. év végén az ország legtöbb telepein beadványokkal fordult a bányavállalatokhoz, amelyben béreik megjavítását kérték. Abányavállalatok ezen beadványokat elutasították és az egyes bányavállalatok exponensei arra hivatkoztak, hogy indokolatlan a béremelés kérése, mivel az élelmiszerek árai nem emelkedtek. Allig tartott ez a fellendült konjunktura egy pár hétig, amikor azután 1927. januárjában már bekövetkeztek az elbocsájtások és a műszakok számának redukálása. Amint fentebb írtuk, ugyanekkor indultak felfelé az élelmiszerek árai.

Ezzel azután egy új helyzet is adódott vagyis a munkásság a redukált műszakok következtében keresetüknek mintegy 50—60 százalékát élvezték, ezzel szemben az 1926 évi élelmiszer árak ez év július 1-ig 17 százalékkal emelkedtek.

Szemléltetőül itt adjuk egyes legszükségesebb szükségleti cikkek árait, melyet a „Magyar Statisztikai Szemlé”-ből állítottunk össze:

Megnevezés	1913.		1927.						Emelkedés 1913—1927. VI. 30-ig %	
	K	P	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.		
										P e n g ő
Marhahús	kg.	1.93	2.24	2.24	2.24	2.24	2.23	2.24	2.43	08
Sertéshús	"	1.98	2.29	2.64	2.96	3.09	3.14	3.14	3.05	33
Sertézsír	"	1.77	2.05	1.96	2.00	2.24	2.40	2.40	2.38	16
Tej	lit.	0.31	0.36	0.38	0.38	0.38	0.40	0.40	0.39	08
Kenyér félbarna gyári	kg.	0.30	0.35	0.51	0.52	0.53	0.53	0.55	0.55	57
Buzaliszt 2-es	"	0.34	0.39	0.55	0.56	0.56	0.56	0.56	0.56	43
Burgonya fehér	"	0.08	0.09	0.11	0.15	0.15	0.17	0.18	0.20	122
Férfi ruha II.-od rendű gyári		40.00	46.34	51.20	51.20	51.20	51.20	51.20	51.20	10
Női ruha	"	50.00	57.93	62.00	64.00	64.00	64.00	64.00	64.00	10
Gyermekruha II. rendű gyári		20.00	23.17	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	21
Munkásing	drb.	2.90	3.36	4.88	4.88	4.88	4.88	4.88	4.88	45
Férfi cipő	pár	15.00	17.38	22.80	22.80	22.80	22.80	22.80	22.80	31

Az élelmiszerek árai 1927. január 1-től július 1-ig 6'65 %-al emelkedtek. Július 1-től 31-ig az élelmiszerek árai 2'88 %-al estek, úgy, hogy eszerint január 1-től július 31-ig az emelkedés már csak 3'77 %. Ezen élelmiszereknek az ily formán való változása természeti jelenség, mivel hogy július havában már az új termények jönnek forgalomba s ez által csökkennek az árak. Viszont a tél beálltával az árak ismét emelkednek s tartják magukat a következő gazdasági évi, vagyis ismét júliusig. Ezen idő alatt az egyes élelmiszerek különös, feltűnő módon emelkednek, mint pl. a marhahús 17 %-al, sertéshús 23 %-al, zsír 20 %-al, kenyér 8 %-al, burgonya 82 %-al emelkedtek hat hó alatt. A ruhanemű az 1913. évhez szintén 21 és 45 %-al magasabbak.

A bányamunkásság súlyos helyzetbe került, mert amikor egy kissé megindul a szénkonjunktura, akkor az élelmiszer árak lefelé tendálnak, míg amikor a szénkonjunktura hanyatlík az árak fölfelé iramodnak. Ezért kénytelen a bányamunkásság helyzetének a megjavítása érdekében oly irányú akciót indítani, amellyel némiképen ellensúlyozni tudja ezt az állapotot, vagyis ugyan úgy, mint ahogy a tőke felhasználja a konjunktúra idejét és akkor igyekszik helyreállítani a rossz konjunkturában leromlott mérlegét, ugyan úgy a bányamunkásságnak is arra kell

törekednie, hogy ezen kissé fellendült szénkonjunkturát arra használja fel, hogy a leromlott rossz konjunkturában szerzet adósságait törleszthesse. A munkásságnak ez az akciója kell, hogy megértésre találjon minden illetékes tényezőnél, mert azt látjuk, ha kezünkbe vesszük a bányavállalatok bármelyikének az évi mérlegét, hogy a vállalatok biztosítani tudták úgy az igazgatósági tagok, valamint a részvényesek profit részvételét. Tehát akkor kell, hogy a munkásság az ő leromlott gazdasági helyzetét is némiképen helyre tudja állítani. A bányamunkásság megmutatta akaraterét munkateltjesítményében úgy, hogy eljutott jóval a békebeli teljesítmények fölé. Ennélfogva jogosult a munkásságnak azon követelése, hogy a bányaiiparban előforduló konjunktura fellendülését ugyanúgy élvezhesse, amint hogy kénytelen a konjunktura hanyatlását végigszenvedni.

Ebben a kérdésben kell a kormánynak erélyesen közbelépni és a munkásság jogos kívánságait méltányolva, a vállalatokat hatalmával kényszeríteni ezen kívánságok teljesítésére. A bányaiipar Magyarország ipari fellendülésének a tengelye, tehát ebben az iparban foglalkoztatott munkásságnak nem szabad a teljes leromlásba kerülni. Ma, ha végignézzük a bányatelepeken, megdöbbenve látjuk azt a nyomorúságot, amely a bányá-

munkásságot sújtja. A legborzasztóbb, amit a gyermekek körül találunk.

Ugyanis a bányatelepeken oly sok a beteg és csenevész gyermek s olyan nagy a gyermekhalandóság, mint sehol egyebütt az országban. Egyetlen iparágban sem bír oly nagy jelentőséggel a gyermekek nevelése, mint a bányaiiparban, mert a bányatelepek természetüknél fogva el vannak szigetelve a városok és községektől, a szélénfordulások szerint. Ennélfogva a bányatelepeken nevelt gyermekek el vannak ütve attól a lehetőségektől, hogy egyéb ipari szakmához orientálódhassanak, azonkívül az egész életlégkör, amelyben nevelődnek, a bányaiiparra vannak utalva.

Már most elsőrendű országos érdek, hogy a bányászok jövő generációját oly erőben és egészséggben neveljük, hogy amikor az a bányaiiparba kerül, meg tudjon küzdeni ezzel a nehéz iparral, azonkívül súlyt kell helyezni arra is, hogy a gyermekek ne azt lássák, amint az édes apjuk nehéz, fáradságos és veszedelmes munkájával csak koplaltatni tudja a gyermekeit, mert ha a gyermek azt látja, akkor csak elkeseredéssel és aggodalommal megy a bányamunkára. Jó bányászt pedig csak úgy lehet nevelni, ha arra kedve van.

Már ebből a szempontból is elsőrendű kötelessége a kormánynak a bányamunkások hóna alá nyulni és harcukat diadalra juttatni, mert ebből a harci sikerből alakul ki a magyar ipar diadala.

A közmondás igazsága

cimmal közöltünk egy tudósítást lapunk július hó 1-én megjelent számában, amelyben rámutattunk arra a perfid erőlködésre, amelyet Peyerék Csóka és Fajd szaktársak ellen folytatnak. Ezzel a tudósítással kapcsolatosan leközlöttük a balassagyarmati kir. törvényszék B. 921/1927. számú végzését, amellyel a Peyerék által előterjesztett sikasztási vádat a törvényszék elutasítja. A törvényszék ezen végzése ellen Peyerék felfolyamodással éltek a budapesti ítélő táblához, amelyet az ítélő tábla is elutasít és erről az alábbi végzést hozza:

B.V. 9922. /7. szám.
1927.

A Budapesti Kir. Itélőtábla, mint büntető bíróság.

A sikasztás büntette miatt terhelt Csóka Vendel és társa bűnvádi ügyét, melyben a balassagyarmati kir. törvényszék vizsgáló bírója 1927. évi június hó 16-án B. 931/2 1927. szám alatt a balassagyarmati kir. törvényszék vádtaácsa 1927. évi július hó 14-én B. 391/4-1927. szám alatt végzést hozott pótmagánvádlónak a vizsgálat elrendelése iránt előterjesztett indítvány elutasítása miatt bejelentett felfolyamodása folytán az 1927. évi szeptember hó 7-én tartott zárt ülésében vizsgálat alá vevén, következőkép

végzett:

A kir. ítélőtábla a felfolyamodást elutasítja.

Indokok:

A kir. ítélőtábla helyesnek találja azokat az indokokat, amelyek alapján a vizsgálóbíró, pótmagánvádlónak a vizsgálat elrendelése iránt előterjesztett indítványát, vádtaács pedig az emiatt használt felfolyamodást elutasította.

Minthogy a perorvoslással megtámadott végzés megváltoztatására, vagy megsemmisítésére ok nincs, ugyanazért a felfolyamo-

dást, mint alaptalant, a Bp. §-ának 4 bekezdése értelmében el kellett utasítani.

Budapest, 1927. évi szeptember hó 7-én.
Csonka Elemér s. k. tanácselnök, dr. Mészner Tivadar s. k. kir. ít. táblai bíró, előadó.

A kiadmány hitelül:

Aláírás

s. hiv. tisztviselő.

Ebből a végzésből is tisztán megállapíthatják olvasóink, hogy micsoda hadjárat folyik szövetségünk vezetői ellen. Ítéletet ez ügyben nem akarunk mondani, de minden esetre az ítélet meghozatalát olvasóinkra bizzuk.

Megalakult a nagymányoki helyicsoportunk.

Tolna vármegye bányakerületében, Nagymányokon lakó szaktársaink f. évi szeptember hó 25-én délután 3 órakor a Linde-féle vendéglőben tartották alakuló közgyűlésüket. Az alakuló közgyűlést megelőzőleg már a nagymányok és környékbeli szaktársak szépszámmal iratkoztak be szövetségünkbe, hogy már amikor a helyicsoport megalakulása bekövetkezik kész szervezettel alakítsák meg helyicsoportjukat. Lélek emelő látvány volt, amikor a tolnai német szaktársak gyülekeztek a gyűlés színhelyére, mindenki kíváncsian várta a gyűlés előadóinak felszólalását.

A gyűlést Pölöskei Márton szaktárs nyitotta meg. Megnyitója után Csóka Vendel szövetségünk titkára magyarul, Batta Gyula szaktárs németül ismertették szövetségünk céljait. Felszólalásukban rámutattak mind azokra a nehézségekre, amelyekkel szövetségünknek a mai nehéz viszonyok között meg kell küzdeni. Rámutattak továbbá azokra az okokra, amely okoknál fogva meg kellett alakítaniuk azt a szövetséget, amely szövetségnek helyicsoportját alakítják meg Nagymányokon is. Lehetnek még nézeteltérések egyik-másik szaktárs között, de azok semmiesetre sem befolyásolhatnak bennünket szövetségünk további fejlesztésébe, mert ezt kívánja a bányamunkások létérdeke. Rámutattak az előadók azokra a fontos problémákra, amelyeket a II-ik országos közgyűlésünk tárgyalt és felhívták a Nagymányok és környékbeli munkástársakat ezen problémák megoldásában való támogatásukra.

Az előadókat a közgyűlés mindvégig nagy figyelemmel halgatta s az elnök kérdésére a közgyűlés egyhangú határozatával mondotta ki a csoport megalakulását. A megalakulás kimondása után az elnök a jelölő bizottság felkérésére előterjesztette a vezetőség névsorát. Elnöknek megválasztották Hukker Jánost, alelnök Paumert István, jegyző Hukker Péter és Koncz Béla, pénztárnok Studer Péter, ellenőrök Steiger József és Czeil József, vezetőségi tagok: Reinhardt Henrik, Huth Pál, Glekler Mátyás, Ébert József, Klemm Ádám, Egle Konrád és Rozmán István szaktársakat. Ezután az elnök a gyűlést berekesztette. Gyűlés után a késő esti órákig beszélgettek a szaktársak a szövetség kiküldötteivel, közben tömegesen iratkoztak be a szaktársak szövetségünkbe.

Viz a bányában.

A Salgótarjáni Kőszénbánya részvénytársaság dorogi Augusztá-aknájában vízbetörés volt folyó hó 20-án, amely gyorsan előtört a bányát úgy, hogy egyáltalán semmit sem

lehetett megmenteni a bánya felszereléséből. — A víz 21-én, szerdán reggel a 6-os szintről a 47-es szintig emelkedett fel. 9 órakor már a függő aknában 50 méter magasságban állt a víz és már a földszintre is tör. Emberéletben nem esett kár, mert az ott dolgozó munkásoknak sikerült idejekorán kimenekülni. A munkások egy részét más aknában helyezték el, nagyrésztük azonban a szerencsétlenség folytán kenyerét vesztette. Közelebbi részleteket még nem ismerünk, annak dacára megállapíthatjuk, hogy a bányai part súlyos veszteség érte, úgyszintén a bányamunkásságot is, mert megnövelte az amúgy is nagyszámu munkanélküliek táborát.

Singer varrógép kizárólag nálunk kaphatók! Singer varrógép r. t. Salgótarjában a r. kath. templommal szemben.

A munkaadók támadása a kormányhatósági beavatkozás ellen.

A napilapok értesülései szerint a munkaadó érdekeltségek támadást intéztek a népjóléti államtitkár ellen azért, mert beavatkozott a munkások és a munkaadók között folyó harcba. A kereskedelmi miniszter intervencióját kérték és ha a napilapok értesülései helytállóak, a kereskedelmi miniszter a munkaadók álláspontját tette magáévá.

Ez az álláspont súlyosan kifogásolta azt, hogy Dréhr Imre népjóléti államtitkár egyáltalán beavatkozott a munkaadók és munkások harcába és ha már beleavatkozott, miért a munkások javára történt ez az intervenció.

Nem tudjuk, hitelt adhatunk-e a lapok ezen hiradásainak, bár erre nézve cáfolat nem jelent meg, mégis kételkedéssel fogadjuk, hogy a kereskedelmi miniszter ezt az álláspontot magáévá tette volna. — Ugyanis a kereskedelmi miniszter az ország ipari és kereskedelmi életének legfőbb öre, tehát elképzelhetetlen, hogy ezen tisztség betöltője egyoldalúan az erősebb fél oldalára álljon. Abban nem kételkedünk, hogy a munkáltatók erre a lépésre ragadtatták el magukat, az érthető, mert a munkaadóknak visszakellett vonulniok agresszív állásfoglalásukból.

Akkor azonban, amikor az ország a békekötés következtében immár csaknem egy évtizede vájudik és nem tudja ipari és kereskedelmi életét helyreállítani, akkor nem engedhető meg, hogy a munkás és a munkáltató közötti harc, kicsinyes okokból, vagy a tőke kapzsiságából kifolyólag ezen

lassu folyamatu újraéledést megakassza. — Ezért kötelessége a kormánynak a lehető legrövidebb időn belül törvényhozási uton biztosítani a munkásság létminimumát, — ugyancsak rendezni a munkaviszonyt, mert nem szabad ilyen harcok által megrázkódtatásnak kitenni.

Határt kell szabni a tőke kapzsiságának, ugyancsak a munkaviszony, vagyis a bánásmód tekintetében véget kell vetni annak az állapotnak, amely ma divik. Mindaddig, míg törvényhozási uton ezen kérdések rendezve nincsennek, addig a kormánynak kell súlyával oda hatni és igenis a gyengébb fél, tehát a munkásság oldalára állni és biztosítani részére az őt megillető életmódot és a tisztességes bánásmódot.

Ha az ipar és kereskedelem ezeket a kérdéseket továbbra is rendezetlenül maradnak és közprédájává teszik a mindenkori konjunkturális viszonyokat, akkor a harcok sorozata fog bekövetkezni, mert ha az iparban jó konjunktura lesz, akkor a munkás fog élni a fegyverrel, rosszabb konjunkturában pedig a munkáltatók fognak a rosszabb helyzettel visszaélni. És ezen áldatlan harcok sorozatának végeredményben az állam látja kárát, mert az állami gyarapodás fog elmaradni.

1927. évi október hó 2-án szüreti mulatság Salgótarjában, a Vigadóban.

Uj harcos.

Szegeden a pincérek megalakították a nemzeti alapon nyugvó, politikamentes gazdasági egyesületet.

A hír nyomán a napilapok megint politikai tőkét kovácsolnak ezen alakulásból. Mi örömmel üdvözljük a szegedi pincérek ezen új alakulását és kívánunk harcukhoz jó szerencsét.

Ne engedjék magukat eltántorítani, ne csüggedjenek, ha rágalmakkal igyekeznek megbontani soraikat. Ne riadjanak vissza attól sem, ha a „Népszava” azt írja, hogy az ő szervezetük szegedi fiókja rendesen működik. Ezt ők fogják írni, még akkor is, ha egyetlen tagjuk sincs.

Tántoríthatatlanul haladjanak a kitűzött gazdasági uton, a siker nem maradhat el, csak vigyázzanak, ne engedjék magukat befolyásolni egyetlen politikai párttól sem. A munkásság gazdasági érdekeit csakis minden politikai befolyástól mentesen lehet eredményesen megvédeni, erről rövidesen megfognak győződni a szegedi pincérek, sőt állítjuk az egész magyar munkásmozgalom át fog alakulni. Mert a munkásság gazdasági érdekei csak így védhetők meg.

A DGT. taktikázása a munkásság kérvényével.

Már több ízben foglalkoztunk a munkásság általános panaszaiival. Rámutattunk azoknak a munkásságra való hátrányos mivoltjára és a pécsvidéki munkásság elhatározta, hogy panaszait írásba foglalva orvoslás végett benyújtja a vállalat igazgatóságához, de ugyan akkor kérvényével felkereste Baranyavármegye főispánját is. Szeptember 1-én a főispán magához kérte a munkásság bizalmiférfiit, akikkel közölte, hogy a vállalat igazgatóságával, valamint a pécsi bányakapitánysággal egyetemben vizsgálat tárgyává tették a munkásság által benyújtott kérvény tartalmát és erre a pécsi m. kir. bányakapitányságtól az alábbi értesítést kapta.

T.

Szabó István vájárnak

Mecsekszabolcs.

A magyar kir. bányakapitányság értesíti, hogy f. évi augusztus hó 13-án kelt és dr. Fischer Ferenc Baranya és Somogy vármegye és Pécs szabad királyi város főispánja ömeltőségéhez beadott kérelem tárgyában f. évi szeptember hó 1-én a főispán ur ömeltősége meghívására és elnökle mellett tartott értekezleten a következő megállapodások jöttek létre.

1. A jelen súlyos gazdasági viszonyok mellett a bérjavítást sem a bánya földalatti, sem a külszíni ipari és napszámos munkásoknak nem adható. Erről csak akkor lehet szó, ha a szén eladási viszonyok lényeges javulásával a szén ellátás megfelelően fokozható lesz.

2. A munkásság keresetének emelésére a bányai igazgatóság megengedi, hogy egyelőre további intézkedésig minden második szombaton ismét dolgozhassanak. Vasas, mivel darabos szén termel egyelőre további intézkedésig minden szombaton fog dolgozni. Ezt az engedményt azonban a bányai igazgatóság állandóan nem garantálhatja.

3. Csillőtörések helyes kezeléséről a m. kir. bányakapitányság időnként meg fog győződni. Konkrét panaszokat azonban felülvizsgál. A munkarend értelmében a csillőtörés alapját képező pala tartalom megállapítását a munkások úgy mint eddig ellenőrizhetik.

4. A szakmány adás a pécsi m. kir. bányakapitányság által 1923. évi 832 szám alatt jóváhagyott munkarend 20 és 21 §-ai alapján történik.

5. Minimális bérek megállapításáról nem lehet szó, mert a munkások szakmányban dolgoznak.

6. A tankönyvek árát a bányai igazgatóság

az összeg nagysága szerint 3-tól 6 részletben fogja levonni.

7. A lakások kiutalásával úgy mint eddig is a gyermekek és dolgozó munkások száma figyelembe lesz véve.

8. Az élelemtárakra vonatkozólag a bányai igazgatóság igen természetesen szívesen hajlandó minden olyan kívánságot támogatni, illetve megvalósítani, amely a munkásság jólétét előmozdítja.

Egyes élelemtári cikkek (burgonya zöldség) elárúsítása nem ütközik akadályokba, szívesen belemegy abba, hogy Kohn Hermann cégen kívül más cég is, pl. a pécsi iparosok szövetsége elárúsítson ruhákat és szöveteket és hajlandó a szállított árukat minőség szempontjából felülvizsgálni.

A m. kir. bányakapitányság a fentiek kiegészítése képen tudomásul adja, hogy a jelzett napon tartott értekezleten a bányai igazgatóság kijelentette, hogy amennyiben a munkások kérik, hajlandó a drágasági pótlékot (195 %) az alapbérhez kapcsolni, úgy hogy az elszámolást úgy a béreknél, mint a szakmáynoknál %-ok nélkül fog történni. A m. kir. bányakapitányság felhívja, hogy a fentiek munkástársaival közölje.

M. kir. Bányakapitányság Pécs, 1927. IX. 14.

Kerényi s. k.

m. kir. bányatanácsos.

A fenti értesítésben az 5. pont alatt megjelölt minimális béreket mi nem kértük.

A fenti írás bőséges magyarázatát adja annak a taktikázásnak, melyet a DGT igazgatósága folytat. Nem egyszer szögeztük le álláspontunkat, a munkásságot ért sérelmek elintézésére vonatkozólag, tehát még csak rosszakaratulag sem lehet ránkfogni, hogy mi az ellenségeskedést és nem a megértést keressük. Ezzel szemben azt látjuk, hogy a DGT igazgatósága a munkásság vezetői elől elzárkózik és közleni valóit nem közvetlen, hanem a bányakapitányság útján adja tudtára a munkásságnak.

Bár egyáltalán nem kifogásoljuk a bányakapitányság közreműködését, mert hiszen kialakult álláspontunk is az, hogy ott, ahol a munkásság és munkaadó között nem jön létre egyezség, a hatóságnak kell közbevetnie magát és rendet teremtenie. Csupán az a kifogásunk, hogy a bányai igazgatóság még csak meg sem kísérelte, hogy a munkásság panaszait orvosolja, illetve arra közvetlen választ adjon.

Ami pedig a munkásság kérvényére, a bányakapitányságon keresztül közölt választ illeti, arra az a megjegyzésünk, hogy kíváncsiak leszünk, milyen álláspontot fog elfoglalni a bányai igazgatóság akkor, amikor majd ugyanarra az időre kérünk béremelést, amely időben a bányák jobb széntermelési viszonyok között lesznek.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetjük a bányamunkásságot, hogy mindazok, akiknek a bányánál eltöltött éveikben megszakítások vannak, jelentkezzenek azon telepen amelyen dolgoznak a társasági kezelésnél. Mert a megszakítások összekapcsolását csak 1927. év december 31-ig fogadják el. Tehát mindenki saját érdekében jelentkezzen.

Helyicsoportok hirei.

Pécsbányatelep. A csoportok hivatalos helyisége a Troll-féle vendéglő külön helyiségében van. Kerületi titkarunk minden kedden d. e. 9 órától d. u. 5 óráig a csoporthelyiségben tartózkodik. E helyen is közöljük szaktársainkal, hogy október hó 2-án d. e. 11 órakor a Troll-féle vendéglő helyiségében taggyűlést tartunk.

Szabolcsbányatelep. F. évi október hó 2-án d. u. 3 órakor a Kolárek vendéglőben taggyűlést tartunk a következő napirenddel:

1. Jelentés a szövetségünk II-iki országos közgyűléséről. Az ott hozott határozatok ismertetése.

2. Jelentés a DGT-hez benyújtott memorandum elintézéséről és az ujonnan benyújtandó memorandum ismertetése.

3. A végleges vezetőség megválasztása.

4. Indítványok.

Vasas. F. évi október hó 9-én d. u. 3 órakor a Czéder-féle vendéglőben taggyűlés, ugyanazzal a napirenddel, mint Szabolcsbányatelepen.

Felsőgalla. A helyicsoport vezetősége értesíti a felsőgallai és tatabányai szaktársakat, hogy a helyicsoport hivatalos helyisége Felsőgallán a Schalkham-féle (Hazám) vendéglőben van. Beiratások és befizetések minden vasárnap d. e. 9—12-ig d. u. 2—6 óráig.

A felsőgallai kerületi titkárság hivatalos helyisége Szent János-ucca 5. szám alatt van. Hivatalos órák naponta d. e. 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Minden panasszal és felvilágosítással ide forduljanak a szaktársak.

KESZLER ÁRPÁD

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

SALGÓTARJÁN. Fő-utca 480.

Értesitem az i. t. vásárló közönséget, hogy üzletemben **rőfös-, rövid áru, munkásruhák, gyermekruhák, ingek, harisnyák**, olcsó árban beszerezhetők. Aki nálam 40 pengő értékben vásárol **ingyen kap egy pontos járasszoborát, 3 évi írásbeli jótállással,**

Tisztelettel Keszler Árpád.

Hirdessen

A Bányász-ban.

SINGER
varrógép

RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Salgótarjánban,

Fő-utca 75. szám alatt

a r. kath. templommal szemben.

